

19.04. until 21.04.2017 in Warschau, Poland

„Homo academica“? Geschlecht und Geschlechterordnung in mittel- und osteuropäischen akademischen Kulturen des 19. und 20. Jahrhunderts "Homo academica"? Płeć i porządek płci w akademickich kulturach Europy środkowo-wschodniej XIX i XX wieku.

22.12.2016

Recommended by Iwona Dadej

19.04. until 21.04.2017

starting at: 17:00

Event languages: German, English, Polish

Deadline for submissions: 30.01.2017

Deutsches Historisches Institut Warschau

Citation URL: <https://www.pol-int.org/en/node/5486>

Polska wersja poniżej / englisch version bellow

Wissenschaftsgeschichte als Geschlechtergeschichte

Tagung: „Homo academica“? Geschlecht und Geschlechterordnung in mittel- und osteuropäischen akademischen Kulturen des 19. und 20. Jahrhunderts

Veranstaltungsort: Warschau

Veranstalter: Deutsches Historisches Institut Warschau

Datum: 19.–21. April 2017

Bewerbungsschluss: 30. Januar 2017

Bedingen Geschlechterordnung und Wissenschaftsorganisation einander? Wie verändern Geschlechterforschungen unser Bild von der Wissenschaftsentwicklung zwischen 1850 und 1950?

Das Deutsche Historische Institut Warschau lädt Wissenschaftler und Wissenschaftlerinnen zu einer internationalen Konferenz ein, die vom 19. bis 21. April 2017 am DHI Warschau stattfinden wird.

Das Interesse daran, Wissenschaftsgeschichte aus einer geschlechtergeschichtlichen Forschungsperspektive zu betrachten, hat in jüngster Zeit beträchtlich zugenommen. Geschlechterbezogene Wissenschaftsgeschichte etabliert sich allmählich als eigenständiges Forschungsfeld in den Geschichtswissenschaften. Dies gilt seit einigen Jahren auch für Ostmitteleuropa, wo Historikerinnen und Historiker zunehmend den Beitrag von Frauen in akademisch-universitären Strukturen erforschen.

Die geplante Tagung setzt sich zum Ziel, das Verhältnis zwischen Wissen(schaft) und Geschlecht im östlichen Europa zu untersuchen und mögliche Transferwege von Begriffen, Konzepten, theoretischen Ansätzen und methodischen Zugängen zu eruieren. Es sollen sowohl historische Phänomene und Diskurse erörtert als auch Erfahrungen bei der Umsetzung von gegenwärtig gängigen Forschungskonzepten im partikularen Kontext diskutiert werden. Ziel der Tagung ist es, die Verortung der ostmitteleuropäischen Wissenschaft im gesamteuropäischen Kontext aufzuzeigen und die Transnationalität der Wissenschaft *per se* auch in der Geschlechterperspektive zu reflektieren. Wissenschaft wird dabei als Arbeitsort und Arbeitssystem verstanden, in dem Ausschluss und Einbeziehung, Anerkennung und Repräsentation verhandelt werden. Dabei geht es nicht in erster Linie um eine Geschichte des Ausschlusses von Frauen aus den wissenschaftlichen Strukturen und Kollektiven. Vielmehr soll vor allem nach den kulturellen, sozialen und rechtlichen Bedingungen dieses Ausschlusses sowie nach den Wechselwirkungen zwischen Wissenschaftsorganisation und Geschlechterordnung, zwischen Wissenschaftsproduktion und Geschlechterbildern gefragt werden. Damit richtet sich der Blick ebenfalls auf unterschiedliche Formen der Einbeziehung von Frauen in die Wissenschaftsproduktion, die nicht immer offizielle Anerkennung fanden und daher schwer zu erfassen sind. Zudem sollen die verschiedenen Phasen einer solchen mehr oder weniger umfangreichen Einbeziehung von Frauen in die Wissensproduktion sowie der damit einhergehende Wandel der Geschlechterordnung und der Geschlechterverhältnisse klarer herausgearbeitet werden.

Ausgangspunkt sind mehrere Leitfragen, die sich nach folgenden Themenfeldern ordnen lassen:

1. Theoretische Zugänge und konzeptionelle Auseinandersetzungen: Welche theoretischen Überlegungen prägen das Forschungsfeld und inwieweit haben sie einen transnationalen, universellen Charakter?

2. Biographien und biographische Zugänge: Hier wird u.a. über die methodologischen Herausforderungen bei der Erforschung des Themas reflektiert und nach dem „Geschlecht der Biographie“ sowie Geschlechterverhältnissen in Doppelbiographien gesucht. Darüber hinaus wird nach den kollektiven gendersensiblen Biographien einzelner Disziplinen gefragt.

3. „Effekte“ und „Prinzipien“: Wie wurde in der historischen Forschung bislang über Ausschluss und Einbeziehung von Frauen in die Wissenschaft reflektiert? Mit welchen Konzepten lassen sich diese Phänomene analysieren und metaphorisch darstellen (wie z.B. der "Matilda-Effekt")?

4. Wissenschaft auf der Flucht, im Exil und in der Re-Emigration: Hier soll der Einfluss von erzwungenem Exil, Emigration und Rückkehr von Wissenschaftlerinnen in ihr Heimatland in den Blick genommen werden. Wie wird das Geschlecht in Migrationsprozessen neu verhandelt und definiert?

5. Nationale und ethnische Minderheiten: Einschränkungen des Zugangs solcher Minderheiten zur Wissensproduktion und das Problem der „doppelten Marginalisierung“.

6. Dekonstruktion von Narrationen und Schaffung neuer Erzählungen: Maria Skłodowska-Curie, Lise Meitner und weitere Wissenschaftlerinnen als nationale/internationale Heldinnen und (Pop-) Ikonen?

7. Ökonomisierung der Wissensproduktion in der Geschlechterperspektive: Worauf basierten die prekären Beschäftigungsbedingungen von Frauen in der Wissenschaft und wie waren die Anstellungspolitiken unterschiedlicher Wissenschaftskulturen gegenüber promovierten und habilitierten Frauen?

Abstracts (in deutscher, polnischer oder englischer Sprache) im Umfang von bis zu 300 Wörtern sowie ein kurzer akademischer Werdegang (max. eine Seite) werden bis zum 30. Januar 2017 erbeten. Sie sind an die Organisatorinnen der Konferenz zu richten: dadej@dhi.waw.pl; leiserowitz@dhi.waw.pl

Historia nauki jako historia płci.

Konferencja "Homo academica"? Płeć i porządek płci w akademickich kulturach Europy środkowo-wschodniej XIX i XX wieku.

Miejsce: Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

Data: 19 -21 kwietnia 2017

Termin nadsyłania zgłoszeń: 30 stycznia 2017

Czy porządek płci i organizacja nauki wzajemnie na siebie wpływają? Jak historia płci zmieniła obraz rozwoju nauki w stuleciu między 1850-1950? Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie zaprasza badaczki i badaczy do nadsyłania zgłoszeń wystąpień na międzynarodową konferencję, która odbędzie się w dniach 19 do 21 kwietnia 2017 roku w siedzibie NIHu.

Zainteresowanie ujęciem historii nauki z perspektywy płci jest znaczące a sama historia nauki spleciona z historią płci stopniowo weszła do głównego nurtu badań historycznych. Także w krajach Europy środkowo-wschodniej historyczki i historycy coraz częściej zajmują się badaniem udziału kobiet w strukturach akademickich.

Celem planowanej konferencji jest ukazanie zależności pomiędzy nauką a płcią w Europie środkowo-wschodniej oraz zbadanie dróg transferu pojęć, konceptów i metodologii oraz założeń teoretycznych. Celem naszej refleksji będzie także ukazanie historycznych fenomenów i dyskursów, jak i metodologicznych doświadczeń wdrażania najnowszych koncepcji badawczych. Ponadto ważnym jest umiejscowienie tej gałęzi poznania historycznego w ogólnoeuropejskim kontekście i refleksja nad jej transnarodowością. Nauka jest tu rozumiana jako miejsce i system pracy, w których ma miejsce negocjowanie procesów włączania (inkluzji), uznawania i reprezentacji. Należy zadać pytania o wzajemne relacje między organizacją wiedzy (nauki) a porządkiem płci, między produkcją wiedzy a wyobrażeniami płci. Warto także przyjrzeć się różnorodnym "niewidocznym" formom wykluczenia i włączenia kobiet do produkcji wiedzy. W tym wypadku ważne jest zbadanie kulturowych, społecznych i prawnych przesłanek mechanizmów wykluczenia oraz faz włączania kobiet do nauki, a przez to zmieniających się relacji płci w akademii.

Jako punkty wyjścia dla rozważań podczas konferencji proponujemy następujące obszary tematyczne:

1. teoretyczne podejście i debaty koncepcyjne: które z teoretycznych refleksji ukształtowały pole badawcze historii nauki w perspektywie płci oraz na ile mają one transnarodowy, uniwersalny charakter, pozwalający aplikować je w zróżnicowanych kontekstach badawczych?
2. biografie; szkice biograficzne i związane z nimi metodologiczne wyzwania oraz nasuwające się pytanie o to, czy biografia ludzi nauki ma/może mieć płęć? Jak pisać podwójną biografię naukową (małżeństwa, kolektywu myślowego) lub biografię dyscypliny naukowej w perspektywie płci (historyczki, matematyczki itp)?
3. "efekty" i "zasady", które w sposób metaforyczny i symboliczny opisują dostęp kobiet do nauki. Jakimi motywami i koncepcyjnymi rozwiązaniami dają się one opisać (min. "efekt Matyldy")
4. nauka wypędzona, na emigracji i re-emigrująca to obszar badań nad nauką w powiązaniu z perspektywą badań nad migracjami. Jak w przypadkach funkcjonowania ludzi nauki na uchodźstwie oraz po ich powrocie do kraju negocjowana i definiowana była płęć?
5. etniczne lub narodowe mniejszości i ich ograniczony dostęp do nauki jako problem podwójnej marginalizacji?
6. narracje zdekonstruowane i na nowo opowiedziane: przykładem na nowe formy narracji o narodowych lub międzynarodowych bohaterkach są biografie min. Marii Skłodowskiej-Curie, Lisy Meitner oraz innych kobiet nauki, kreowanych na ikony (pop)kultury. Czy zatem biografie znanych badaczek dają się umuzealnić lub przedstawić przy pomocy narzędzi *public history*?
7. ekonomizacja produkcji wiedzy w perspektywie płci: czy zróżnicowanie płacowe i warunki bytowe naukowców zależne były od płci?

Na abstrakty z propozycjami wystąpień o objętości do 300 słów (po polsku, niemiecku lub angielsku) wraz z krótką notką biograficzną czekamy do 30 stycznia 2017 roku. Zgłoszenia prosimy nadsyłać na adresy organizatorek Iwony Dadej lub Ruth Leiserowitz: dadej@dhi.waw.pl; leiserowitz@dhi.waw.pl.

The history of science as a gender history

"Homo Academica"? Gender and gender order in academic cultures of Central and Eastern Europe of the nineteenth and twentieth century.

Place: German Historical Institute, Warsaw

Date: 19-21 April, 2017

Application deadline: January 30, 2017

Is there a co-dependency between the gender order and the science community? How did gender studies change our view of the development of science between 1850-1950?

The German Historical Institute in Warsaw cordially invites researchers to submit applications for an international conference, which will be held from 19 to 21 April, 2017 at the headquarters of the Institute in Warsaw.

There has been a significant increase in interest towards the history of science as a history of gender. Gender studies have recently claimed their own place within the broader field of historical research, especially in Central and Eastern Europe, where historians are increasingly engaged in the study of women's participation in academic structures.

The purpose of the conference is to show the relationship between science and gender in Central and Eastern Europe and to examine ways of transfer of concepts, methodology and theoretical assumptions. The purpose of our reflections will be to show historical phenomena and discourses, as well as the methodological experience of implementation of the latest research concepts in a particular historical context. The primary goal of the conference is to define the Central and Eastern European gender science within the European science as a whole and to reflect the inherent transnationality of science *per se* also from a gender perspective. Science is therefore understood as a place and system of work in which inclusion and exclusion, recognition and representation are negotiated. Thus, it is not only about the exclusion of women from scientific structures and communities. Rather we should concentrate on the cultural, social and legal frameworks that excluded women, the interdependency between the organization of science and gender order, and between the

production of knowledge and ideas of gender. Thus, the focus will be on various forms of "invisible" exclusion and inclusion of women in science. Furthermore, the various stages of the inclusion of women in the scientific community and the ensuing changes of gender order and gender relations should be examined.

As starting points for discussion during the conference we propose the following areas:

1. Theoretical approach and conceptual debate: What theoretical reflections have shaped the field of research in the history of science from a gender perspective, and how far are they transnational, universal in character, allowing them to be applied to different contexts of research?
2. Biographies: Biographical sketches and related methodological challenges emerging during the studies, and the question of whether biographies of scientists have/could have a specific gender? How to write a dual biography of a scientific partnership (marriage, the collective mental) or the biography of a scientific discipline in the perspective of gender (historian, mathematician, etc.)?
3. "Impact" and "principles": In what ways has science discussed exclusion and inclusion of women in science so far? What are the motives and conceptual solutions, how can they be analysed and metaphorically described (e.g. "Matilda effect")
4. Science on the run in exile, and in re-emigration: What is the impact of forced exile, emigration and returning of women of science to their home countries? How is gender defined and re-defined by migration?
5. Ethnic or national minorities and their limited access to education as a problem of double marginalization.
6. Narratives deconstructed and narratives created: Maria Skłodowska-Curie, Lise Meitner and other women of science as national/international heroines and (pop) cultural icons?
7. Economization of knowledge production from the perspective of gender: Why were women in science often living in uncertain employment conditions and what was the recruitment policy towards women holding a PhD or higher grades in different areas of science?

Proposals of up to 300 words (in Polish, English or German) together with a short biographical note should be submitted by 30 January, 2017. Submissions should be sent to Iwona Dadej or Ruth Leiserowitz: dadej@dhi.waw.pl; leiserowitz@dhi.waw.pl.

Contact

Iwona Dadej

E-Mail: dadej@dhi.waw.pl

<https://www.pol-int.org/en/conference/homo-academica-geschlecht-und-geschlechterordnung-mittel-und?j5Q6rewycZ5HtUDXTWpx7UZE=1>